

KEJSERENS NYE KLÆDER av H. C. Andersen

For mange år siden levede en kejser, som holdt så uhyre meget af smukke nye klæder, at han gav alle sine penge ud for ret at blive pyntet. Han brød sig ikke om sine soldater, brød sig ej om komedie eller om at køre i skoven, uden alene for at vise sine nye klæder. Han havde en kjole for hver time på dagen, og ligesom man siger om en konge, han er i rådet, så sagde man altid her: "Kejseren er i garderoben!"

I den store stad, hvor han boede, gik det meget fornøjeligt til, hver dag kom der mange fremmede, en dag kom der to bedragere; de gav sig ud for at være vævere og sagde, at de forstod at væve det dejligste tøj, man kunne tænke sig. Ikke alene farverne og mønstret var noget usædvanligt smukt, men de klæder, som blev syet af tøjet, havde den forunderlige egenskab at de blev usynlige for ethvert menneske, som ikke duede i sit embede, eller også var utilladelig dum.

"Det var jo nogle dejlige klæder," tænkte kejseren; "ved at have dem på, kunne jeg komme efter, hvilke mænd i mit rige der ikke dur til det embede de har, jeg kan kende de kloge fra de dumme! ja det tøj må straks væves til mig!" og han gav de to bedragere mange penge på hånden, for at de skulle begynde på deres arbejde.

De satte også to vævestole op, lod som om de arbejdede, men de havde ikke det mindste på væven. Rask væk forlangte de den fineste silke, og det prægtigste guld; det puttede de i deres egen pose og arbejdede med de tomme væve, og det til langt ud på natten.

"Nu gad jeg dog nok vide, hvor vidt de er med tøjet!" tænkte kejseren, men han var ordentligt lidt underlig om hjertet ved at tænke på, at den, som var dum, eller slet passede til sit embede, ikke kunne se det, nu troede han nok, at han ikke behøvede at være bange for sig selv, men han ville dog sende nogen først for at se, hvorledes det stod sig. Alle mennesker i hele byen vidste, hvilken forunderlig kraft tøjet havde, og alle var begærlige efter at se, hvor dårlig eller dum hans nabo var.

"Jeg vil sende min gamle ærlige minister hen til væverne!" tænkte kejseren, "han kan bedst se, hvorledes tøjet tager sig ud, for han har forstand, og ingen passer sit embede bedre end han!"

Nu gik den gamle skikkelige minister ind i salen, hvor de to bedragere sad og arbejdede med de tomme væve. "Gudbevares!" tænkte den gamle minister og spilede øjnene op! "jeg kan jo ikke se noget!" Men det sagde han ikke.

Begge bedragerne bad ham være så god at træde nærmere og spurgte, om det ikke var et smukt mønster og dejlige farver. Så pegede de på den tomme væv, og den stakkels gamle minister blev ved at spile øjnene op, men han kunne ikke se noget, for der var ingen ting. "Herregud!" tænkte han, "skulle jeg være dum! Det har jeg aldrig troet, og det må ingen mennesker vide! skulle jeg ikke du til mit embede? Nej det går ikke an, at jeg fortæller, jeg ikke kan se tøjet!"

"Nå, De siger ikke noget om det!" sagde den ene, som vævede!

"Oh det er nydeligt! ganske allerkæreste!" sagde den gamle minister og så igennem sine briller, "dette mønster og disse farver! ja, jeg skal sige kejseren, at det behager mig særdeles!"

"Nå det fornøjer os!" sagde begge væverne, og nu nævnede de farverne ved navn og det sælsomme mønster. Den gamle minister hørte godt efter, for at han kunne sige det samme, når han kom hjem til kejseren, og det gjorde han.

Nu forlangte bedragerne flere penge, mere silke og guld, det skulle de bruge til vævning. De stak alt i deres egne lommer, på væven kom ikke en træv, men de blev ved, som før, at væve på den tomme væv.

Kejseren sendte snart igen en anden skikkelig embedsmand hen for at se, hvorledes det gik med vævningen, og om tøjet snart var færdigt. Det gik ham ligesom den anden, han så og så, men da der ikke var noget uden de tomme væve, kunne han ingen ting se.

"Ja, er det ikke et smukt stykke tøj!" sagde begge bedragerne og viste og forklarede det dejlige mønster, som der slet ikke var.

"Dum er jeg ikke!" tænkte manden, "det er altså mit gode embede, jeg ikke dur til? Det var løjerligt nok! men det må man ikke lade sig mærke med!" og så roste han tøjet, han ikke så, og forsikrede dem sin glæde over de skønne kulører og det dejlige mønster. "Ja det er ganske allerkæreste!" sagde han til kejseren.

Alle mennesker i byen talte om det prægtige tøj.

Nu ville da kejseren selv se det, medens det endnu var på væven. Med en hel skare af udsøgte mænd, mellem hvilke de to gamle skikkelige embedsmænd var, som før havde været der, gik han hen til begge de listige bedragerne, der nu vævede af alle kræfter, men uden træv eller tråd.

"Ja er det ikke magnifik!" sagde begge de skikkelige embedsmænd. "Vil Deres Majestæt se, hvilket mønster, hvilke farver!" og så pegede de på den tomme væv, thi de troede, de andre vistnok kunne se tøjet.

"Hvad for noget!" tænkte kejseren, "jeg ser ingen ting! det er jo forfærdeligt! er jeg dum? dur jeg ikke til at være kejser? det var det skrækkeligste, som kunne arrive mig!" - "Oh det er meget smukt!" sagde kejseren, "det har mit allerhøjeste bifald!" og han nikkede tilfreds og betragtede den tomme væv; han ville ikke sige, at han ingen ting kunne se. Hele følget, han havde med sig, så og så, men fik ikke mere ud af det, end alle de andre, men de sagde ligesom kejseren, "oh det er meget smukt!" og de rådede ham at tage disse nye, prægtige klæder på første gang, ved den store procession, som forestod. "Det er magnifik! nysseligt, excellent!" gik det fra mund til mund, og man var alle sammen så inderligt fornøjede dermed. Kejseren gav hver af bedragerne et ridderkors til at hænge i knaphullet og titel af vævejunkere.

Hele natten før den formiddag processionen skulle være, sad bedragerne oppe og havde over seksten lys tændt. Folk kunne se, de havde travlt med at få kejserens nye klæder færdige. De lod, som de tog tøjet af væven, de klippede i luften med store sakse, de syede med synål uden tråd og sagde til sidst: "Se nu er klæderne færdige!"

Kejseren, med sine fornemste kavalerer, kom selv derhen og begge bedragerne løftede den ene arm i vejret ligesom om de holdt noget og sagde: "Se her er benklæderne! her er kjolen! her kappen!" og således videre fort. "Det er så let, som spindelvæv! man skulle tro man havde ingen ting på kroppen, men det er just dyden ved det!"

"Ja!" sagde alle kavalererne, men de kunne ingen ting se, for der var ikke noget.

"Vil nu Deres Kejserlige Majestæt allernådigst behage at tage deres klæder af!" sagde bedragerne, "så skal vi give Dem de nye på, herhenne foran det store spejl!"

Kejseren lagde alle sine klæder, og bedragerne bar sig ad, ligesom om de gav ham hvert stykke af de nye, der skulle være syet, og kejseren vendte og drejede sig for spejlet.

"Gud hvor de klæder godt! hvor de sidder dejligt!" sagde de alle sammen. "Hvilket mønster! hvilke farver! det er en kostbar dragt!"

"Udenfor står de med tronhimlen, som skal bæres over Deres Majestæt i processionen!" sagde overceremonimesteren.

"Ja jeg er jo i stand!" sagde kejseren. "Sidder det ikke godt?" og så vendte han sig nok engang for spejlet! for det skulle nu lade ligesom om han ret betragtede sin stads.

Kammerherrerne, som skulle bære slæbet, famlede med hænderne hen ad gulvet, ligesom om de tog slæbet op, de gik og holdt i luften, de turde ikke lade sig mærke med, at de ingenting kunne se.

Så gik kejseren i processionen under den dejlige tronhimmel og alle mennesker på gaden og i vinduerne sagde: "Gud hvor kejserens nye klæder er mageløse! hvilket dejligt slæb han har på kjolen! hvor den sidder velsignet!" Ingen ville lade sig mærke med, at han intet så, for så havde han jo ikke duet i sit embede, eller været meget dum. Ingen af kejserens klæder havde gjort sådan lykke.

"Men han har jo ikke noget på," sagde et lille barn. "Herregud, hør den uskyldiges røst," sagde faderen; og den ene hviskede til den anden, hvad barnet sagde.

"Men han har jo ikke noget på," råbte til sidst hele folket. Det krøb i kejseren, thi han syntes, de havde ret, men han tænkte som så: "Nu må jeg holde processionen ud." Og kammerherrerne gik og bar på slæbet, som der slet ikke var.